

Алексєєва Тетяна Володимирівна,
учитель біології Черкаської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №20
Черкаської міської ради Черкаської області

Моделна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.) 2023р. за Державним стандартом базової
середньої освіти, 2020р.

7 клас
Біологія
Тест «Риби. Земноводні. Плазуни»

Варіант 1

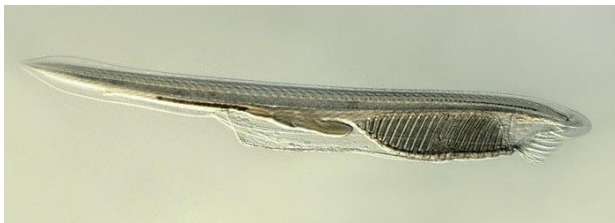
1. Позначте тварину, яка належить до класу Земноводні.

- А веретильниця ламка
- Б райка деревна
- В хамелеон звичайний
- Г харіус європейський

2. Укажіть значення плавального міхура кісткових риб.

- А сприяє швидкому пересуванню риб
- Б слугує рибам для газообміну
- В сприймає напрямок течії
- Г є гідростатичним апаратом риби

3. Позначте тварину, яку зображено на фото.

- А латимерія
- Б катран
- В стерлядь
- Г ланцетник

4. Укажіть тварину, яка має отруйні шкірні залози.

- А тритон звичайний
- Б гадюка звичайна
- В катран звичайний
- Г кумка звичайна

5. Хрящові риби, поступаючи рівнем організації кістковим рибам, залишаються численними. Укажіть причину.

- А Мають добре розвинуті м'язи, які забезпечують рухову активність.
- Б Мають зуби, для захоплення їжі та добре розвинуту травну систему.
- В Мають пристосування, що забезпечують розвиток потомства.
- Г Мають добре розвинуті органи чуття.

6. Укажіть абіотичний чинник, який істотно впливає на поширення плазунів.

- А світло

- Б атмосферний тиск
- В температура
- Г вологість

7. Продовжте твердження: «Яйцеживонародження в деяких рептилій пов'язане з ...».

- А проявом турботи про потомство
- Б їх розмірами
- В пристосуванням до розвитку на суходолі
- Г середовищем існування

8. Роздивіться ілюстрацію й оберіть 3 правильні відповіді щодо зображеного організму.

	- А дихання шкіряне та легеневе - Б виключно легеневе дихання - В має шию - Г розвиток непрямий - Д шкіра гола, з чисельними слизовими залозами - Ж шкіра суха, вкрита роговою лускою
---	--

9. Установіть відповідність між тваринами та їх характеристикою.

1 короп звичайний	А Мешкає в солоних водоймах. Має хвіст. Орган дихання – зябра. Є клоака. Плавальний міхур та зяброві кришки відсутні.
2 катран звичайний	Б Мешкає в солоних водоймах. Орган дихання – легені. Є клоака. Зуби відсутні. Розвиток прямий.
3 тритон карпатський	В Мешкає на суходолі біля прісних водойм. Має хвіст. Дихання шкіряне та легеневе. Шкіра тонка, гола. Розвиток непрямий.
4 вуж звичайний	Г Мешкає в прісних водоймах. Орган дихання – зябра. Плавальний міхур є. Шкіра має залози, які виділяють слиз. Тіло вкрите лускою.
	Д Мешкає на суходолі. Орган дихання – легені. Шкіра суха, вкрита лускою. Є клоака. Розвиток прямий.

10. Проаналізуйте текст та дайте відповідь на запитання.

Морські черепахи еволюціонували в океанах усього світу протягом більш як 100 млн. років, що дозволило їм пристосуватися до кліматичних змін минулого. Теперішнє потепління клімату відбувається дуже швидко і може завдати черепахам непоправної шкоди. Дорослі зелені черепахи – єдині справді травоїдні морські черепахи. Вони їдять морську траву та водорості. Самиці повертаються до пляжу, де вони народилися та відкладають там яйця. Чим вища температура піска, тим більше особин жіночої статі розвинеться у цих яйцях.

10.1 Які з перелічених нижче наслідків зміни клімату матимуть негативний вплив на популяцію зелених черепах?

- А Потепління може спричинити відхилення у співвідношенні статей у бік жіночих особин.
- Б Прісна вода від талих льодовиків та зміни в солоності матимуть значний вплив на зміщення ареалів та чисельність водоростей.
- В Зміни в основних океанських течіях, поширеності та кількості їжі вплинуть на поширення, харчування та здатність до розмноження черепах.

Г Зростання загрози затоплень призведе до зміни площі пасовищ морської трави та місць гніздування.

10.2 Який фактор середовища впливає на морських черепах під час розвитку в яйці?

А кількість доступної їжі

Б глибина кладки

В температура навколишнього середовища

Г солоність води

Відповіді

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10.1.	10.2.
Б	Г	Г	Г	В	В	В	А Г Д	1 Г 2 А 3 В 4 Д	А	В

Варіант 2

1. Укажіть черепаху, яка мешкає в Україні.

А черепаха зелена

Б черепаха слонова

В черепаха болотяна

Г черепаха шкіряста

2. Позначте тварину, яка належить до кісткових риб.

А морський собака

Б морський кіт

В морський коник

Г морська лисиця

3. Позначте тварину, яку зображено на фото.

	А латимерія Б катран В стерлядь Г ланцетник
--	--

4. Продовжте твердження: «Плавальний міхур відсутній у ...».

А всіх риб

Б кісткових риб

В хрящових риб

Г більшості кісткових і деяких хрящових риб

5. Укажіть, за допомогою чого риба орієнтується у каламутній воді.

А очей

Б бічної лінії

В органів нюху

Г плавального міхура

6. Укажіть абіотичний чинник, який істотно впливає на поширення амфібій.

А світло

Б атмосферний тиск

В температура
Г вологість

7. Укажіть, з чим пов'язане виявлення турботи про потомство у риб.

- А розмірами тіла
Б місцями існування
В співвідношенням статей у популяції
Г кількістю ікринок, що відкладається

8. Роздивіться ілюстрацію й оберіть 3 правильні відповіді щодо зображеного організму.

	А шкіра суха, вкрита роговою лускою Б шкіра гола, з чисельними слизовими залозами В має шию Г розвиток непрямий Д дихання шкіряне та легеневе Ж виключно легеневе дихання
---	--

9. Установіть відповідність між тваринами та їх характеристикою.

1 черепаха зелена	А Мешкає в солоних водоймах. Має хвіст. Орган дихання – зябра. Є клоака. Плавальний міхур та зяброві кришки відсутні.
2 окунь річковий	Б Мешкає в солоних водоймах. Орган дихання – легені. Є клоака. Зуби відсутні. Розвиток прямий.
3 тритон карпатський	В Мешкає на суходолі біля прісних водойм. Має хвіст. Дихання шкіряне та легеневе. Шкіра тонка, гола. Розвиток непрямий.
4 хвостокол звичайний	Г Мешкає в прісних водоймах. Орган дихання – зябра. Плавальний міхур є. Шкіра має залози, які виділяють слиз. Тіло вкрите лускою.
	Д Мешкає на суходолі. Орган дихання – легені. Шкіра суха, вкрита роговою лускою. Є клоака. Розвиток прямий.

10. Акваріумістика – рід занять, який полягає в моделюванні екосистеми в штучному водному середовищі. Риби, як і наземні організми, дихають киснем, який переноситься гемоглобіном крові по всьому організму. Для насичення води акваріумів киснем використовують компресор. Відомо, що акваріум, не обладнаний компресором, не можна заповнювати нещодавно кип'яченою, хоча і холодною водою.

10.1. Укажіть правильні твердження, що пояснюють цей факт.

- I. У щойно прокип'яченій воді відсутній кисень, тому риbam нема чим дихати.
II. Розчинність кисню при підвищенні температури зменшується, тому він видаляється з води під час кип'ятіння.
III. Під час кип'ятіння вода стає отруйною для риб.

- А правильні лише І і ІІІ
 Б правильні лише ІІ і ІІІ
 В правильні лише І і ІІ
 Г правильне лише ІІІ

10.2. Чому риби, потрапивши у наземно-повітряне середовище, не можуть дихати і помирають на повітрі?

А Висока концентрація кисню у повітрі призводить до появи активних кисневих метаболітів в організмі риби, які є токсичними сполуками.

Б Риби помирають від нестачі кисню, оскільки концентрація кисню у повітрі нижча, ніж у воді.

В У повітрі, на відміну від води, окрім кисню містяться й інші гази, які мають більшу спорідненість до гемоглобіну риб, ніж кисень, тому риба гине від нестачі кисню.

Г Зябра риб висихають і злипаються на повітрі, що перешкоджає дифузії кисню з повітря у кров.

Відповіді

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
В	В	А	В	Б	Г	Г	А	1 Б	10.1 В
							В	2 Г	10.2 Г
							Ж	3 В	
								4 А	

Використані джерела

1. Біологія: Тести. 6 – 11 класи: Посібник / Автори-укладачі: Омельковець Я.А., Журавльов О.А. Київ: ВЦ „Академія”, 2007. 400с.
2. Волкова Т.А. Біологія: Практичний довідник. Харків: ФОП Співак В.Л., 2009. 336с.
3. Збірник завдань для підготовки до ЗНО з біології / В.В. Панов, Р.В. Шаламов. Харків: Соняшник, 2020. 192с.
4. Підгірний В.І. Біологія: Типові тестові завдання. Збірник. Харків.: Веста, 2009 (Серія журналу „Вісник ТІМО”). 128с.
5. Сигида В.П., Миронюк Т.М. Біологія. Довідник для абітурієнтів. Навчальний посібник. Умань: 2002. 304с.